

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

AJÁNLÁSOK

TANÁCS

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2011. június 28.)

Mozgásban az ifjúság – a fiatalok tanulási célú mobilitásának ösztönzése

(2011/C 199/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 165. és 166. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

mivel:

- (1) A Bizottság 2010. március 3-i, „Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” című közleményében egyik prioritásként a tudáson és innováción alapuló gazdaság kialakítását („intelligens növekedés”) jelöli meg, és többek között egy olyan kiemelt kezdeményezést is meghatározott (*Mozgásban az ifjúság*), amelynek célja, hogy a kiválóság és a méltányosság ötvözése, a fiatalok mobilitásának ösztönzése, illetve foglalkoztatási lehetőségeik javítása révén növelje Európa felsőoktatási intézményeinek teljesítményét és nemzetközi vonzerejét, valamint Unió-szerte javítsa az oktatás és képzés valamennyi szintjének minőségét. Ez az ajánlás a *Mozgásban az ifjúság* kezdeményezés részét képezi, és összhangban áll az *Európa 2020* integrált iránymutatással.
- (2) A tanulmányi – vagyis az új ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátítására irányuló transznacionális – mobilitás az egyik legalapvetőbb módja annak, hogy a fiatalok előmozdítsák jövőbeli foglalkoztathatóságukat, illetve interkulturális érzékenységüket, személyes fejlődésüket, kreativitásukat és aktív polgári szerepvállalásukat. Azok az európaiak, akik fiatal tanulóként mobilak, későbbi életük során munkavállalóként is nagyobb valószínűséggel válnak azzá. A tanulási célú mobilitás nyitottabbá, európaiabbá és nemzetközibbé, illetve hozzáférhe-

tőbbé és hatékonyabbá teheti az oktatási és szakképzési rendszereket és intézményeket. Ezenkívül a tudásintenzív társadalom épülésének elősegítésével Európa versenyképességét is erősítheti.

- (3) A mobilitás előnyeit hangsúlyozza még a mobilitási cselekvési tervről szóló, a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott, 2000. december 14-i állásfoglalás⁽¹⁾, valamint a diákoknak, szakképzésben részt vevőknek, önkénteseknek, tanároknak és oktatóknak a Közösségen belüli mobilitásáról szóló, 2001. július 10-i európai parlamenti és tanácsi ajánlás⁽²⁾ is. Ez a 2001-es ajánlás arra kérte fel a tagállamokat, hogy szüntessék meg az említett csoportok mobilitásának az akadályait.
- (4) A 2001-es ajánlás óta jelentős előrelépés tapasztalható a fiatalok mobilitása terén. Azonban nem használnak ki minden eszközt a lehető legteljesebb mértékben, és továbbra is számos akadály létezik. Az elmúlt évtizedben továbbá jelentősen megváltozott a tanulási célú mobilitás teljes kontextusa, többek között a globalizáció, az információs és kommunikációs technológiákat is magában foglaló technikai fejlődés, valamint a foglalkoztathatóságra és a szociális dimenzióra fektetett nagyobb hangsúly következtében.
- (5) A kreativitás és az innováció oktatás és képzés révén való előmozdításáról szóló, a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott, 2008. május 22-i következtetések hangsúlyozták, hogy a sokszínűség és a multikulturális környezet elősegítheti a kreativitást.

⁽¹⁾ HL C 371., 2000.12.23., 4. o.

⁽²⁾ HL L 215., 2001.8.9., 30. o.

- (6) A fiatalok mobilitásáról szóló, 2008. november 21-i következtetéseiben a Tanács arra kérte a tagállamokat, hogy törekedjenek annak fokozatos elérésére, hogy a külföldön töltött tanulási időszakok ne kivételt képezzenek, hanem váljanak általánossá valamennyi európai fiatal számára. A Tanács arra kérte a Bizottságot, hogy dolgozzon ki munkatervet arra vonatkozóan, hogy valamennyi európai programnak része legyen a határokon átnyúló mobilitás előmozdítása, valamint támogassa a mobilitás elősegítésére tett tagállami erőfeszítéseket.
- (7) A tanárok és az iskolavezetők szakmai fejlődéséről szóló, 2009. november 26-i következtetéseiben a Tanács elismerte, hogy a tanárok számára minden szinten előnyt jelentene a megnövekedett tanulási mobilitás és hálózatok kialakítása.
- (8) A Bizottság 2009 júliusában közzétette a *fiatalok tanulási mobilitásának előmozdításáról* szóló zöld könyvet, amely nyilvános konzultációt indított számos kérdéssel kapcsolatban, többek között arról, hogy hogyan lehet a leghatékonyabban növelni a fiatal európaiak mobilitási lehetőségeit, a mobilitás mely akadályait kell még leküzdeni, és hogyan hozhatnák létre az érintett felek új partnerséget a tanulási célú mobilitásért. A konzultációra érkezett visszajelzések, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak ⁽¹⁾ és a Régiók Bizottságának ⁽²⁾ a véleménye fontos információkkal járultak hozzá ehhez az ajánláshoz.
- (9) A fiatal kutatók mobilitását is támogatni kell azért, hogy az Unió a kutatás és az innováció terén lépést tudjon tartani versenytársaival. A Bizottság „Jobb szakmai előmeneteli lehetőségek és több mobilitás: európai kutatói partnerség” című, 2008. május 23-i közleményében egy intézkedéscsomagot javasolt, amely biztosítja, hogy a kutatók Unió-szerte a legmegfelelőbb képzésben részesüljenek, vonzó szakmai életpálya elé nézzenek, és élvezzék a mobilitásukat ma még gátló akadályok felszámolásának az előnyeit, míg a Tanács az európai kutatók mobilitási és karrierlehetőségeiről szóló, 2010. március 2-i következtetéseiben a kutatók mobilitásának javításával kapcsolatos konkrét szempontokat jelölt meg, és számos, a tudás szabad mozgásának (az „ötödik szabadság”) elősegítését célzó intézkedési területet is meghatározott.
- (10) Az uniós programok nemcsak jelentős mértékben támogatták a mobilitást, és hozzájárultak az oktatási rendszerek fejlesztéséhez és nemzetközivé tételéhez, hanem lehetővé tették olyan bevált gyakorlatok és eszközök uniós szinten történő terjesztését, amelyek célja a tanulásban és szakképzésben valamilyen formában részt vevő fiatalok mobilitásának a megkönnyítése.
- (11) Gazdasági megfontolások miatt különösen fontos a tanulási célú mobilitás ösztönzését és támogatását célzó meglévő nemzeti, illetve uniós programok és eszközök hatékony felhasználásának és adminisztratív egyszerűsítésének a biztosítása.
- (12) Ez az ajánlás a tanulásban és képzésben valamilyen módon érintett európai fiatalokkal foglalkozik, tehát olyanokkal, akik az Unión belül vagy kívül iskolai képzésben, iskolai vagy gyakorlati szakképzésben, rövid ciklusú képzési programokban, illetve alap-, mester- és doktori képzésben, valamint ifjúsági csereprogramokban, önkéntes tevékenységekben vagy gyakornoki képzésben vesznek részt. A tanulási célú mobilitás minden tudományág és terület – például a kultúra, természettudomány, technológia, művészet és sport – esetében, illetve a fiatal vállalkozók és kutatók számára is lényeges. Ezen ajánlás értelmében a tanulás a formális, a nem formális és az informális tanulási formákat is magában foglalja.
- (13) Ez az ajánlás arra szeretné ösztönözni a tagállamokat, hogy támogassák a fiatalok tanulási célú mobilitását, és amennyiben lehetséges, számolják fel a fejlődés útjában álló akadályokat. Ugyanakkor teljes mértékben tiszteltben tartja a tagállamoknak a nemzeti és az uniós jogszabályokban előírt hatásköreit és felelősségi köreit.
- (14) Az ajánlás emellett arra is ösztönzi a tagállamokat, hogy teljes mértékben használják ki a mobilitás megkönnyítését célzó, meglévő uniós, illetve bolognai eszközöket, különösen az európai mobilitásminőségi chartát, az Europasst (az oklevélmellékletet is beleértve), a Youthpasst, az európai képesítési keretrendszert, az európai kreditviteli és -gyűjtési rendszert és az európai szakképzési kreditrendszert.
- (15) Ez az ajánlás konkrét iránymutatást ad a fiatalok tanulási célú mobilitásával kapcsolatos adminisztratív és intézményi kérdések vonatkozásában,

AJÁNLJA A TAGÁLLAMOKNAK, HOGY:

1. A tanulási célú mobilitás lehetőségeivel kapcsolatos tájékoztatás és tanácsadás
  - a) Konkrét tanulói csoportokat megcélözva javítsák a nemzeti, regionális és helyi mobilitási lehetőségekkel és a támogatások elérhetőségével kapcsolatos tájékoztatás és tanácsadás minőségét az Unión belül és kívül. Használják fel továbbá az új, kreatív és interaktív lehetőségeket a fiatalok és valamennyi más érdekelt fél tájékoztatására, illetve a velük való kommunikációra.
  - b) Tegyék könnyen hozzáférhetővé a fiatalok számára a tanulási célú mobilitással kapcsolatos információkat, például központosított internetes portálok és más webszolgáltatások segítségével, valamint tájékoztató központokkal (például „európai irodákkal”) és tanácsadó szolgáltatásokkal. Internetalapú szolgáltatások alkalmazása is hasznosnak bizonyulhat. Ebben az esetben az Euroguidance hálózat használata ajánlott.

⁽¹⁾ HL C 255., 2010.9.22., 81. o.

⁽²⁾ HL C 175., 2009.7.1., 31. o.

- c) A Bizottsággal együttműködve fejlesszék tovább és tegyék naprakésszé a tanulási lehetőségekkel foglalkozó PLOTEUS portált, elsősorban azon nemzeti információforrások számának növelésével, amelyekhez a polgárok közvetlenül hozzáférhetnek a PLOTEUS többnyelvű felületén.
- d) Ösztönözzék az érintett nemzeti és regionális irodákat arra, hogy az átlátható, következetes és egyszerű információáramlás szavatolása érdekében hangolják össze munkájukat a tanulási célú mobilitásban érdekelt felek munkájával.
2. A transznacionális tanulási célú mobilitási tevékenységekben való részvétel ösztönzése
- a) Hangsúlyozzák a tanulók és családjuk, a tanárok, a szakoktatók, az ifjúságsegítők és a munkáltatók körében a tanulási célú mobilitásnak az önmegvalósításhoz, továbbá a szakmai, nyelvi, szociális és interkulturális kompetenciák, a kreativitás, valamint az aktív polgári szerepvállalás és a jövőbeli foglalkoztathatóság fejlesztéséhez biztosított hozzáadott értékét, különösen a folyamatosan globalizálódó munkaerőpiac fényében.
- b) A fiatalok motiválásának összehangolt megközelítése érdekében ösztönözzék az érintett szervezetek, érdekelt felek és egyéb szereplők közötti hálózatépítést.
- c) A motiváció fokozása érdekében ösztönözzék a tapasztalatcserét azon tanulók között, akik igénybe veszik a mobilitást, és azok között, akiknek még nem volt részüik benne.
- d) Segítsék elő a „mobilitási kultúra” kialakítását, például a mobilitási lehetőségeknek minden tanulási környezetben való általánossá tétele, valamint a tanulási célú mobilitás értékének nagyobb társadalmi elismertetése révén.
3. A tanulási célú mobilitás lehetőségeinek előkészítése, különösen a nyelvtudással és az interkulturális érzékenységgel kapcsolatosan
- a) a mobilitásra való színvonalas nyelvi és kulturális felkészítés ösztönzése révén – mind az általános oktatás, mind a szakképzés esetében – ismerjék el azt, hogy már az oktatás korai szakaszaiban fontos elkezdni a nyelvtanulást és az interkulturális kompetenciák elsajátítását;
- b) ösztönözzék a tanárokat, hogy a nyelvoktatásban alkalmazzanak innovatívabb módszereket, többek között az információs és kommunikációs technológiákon alapuló módszereket is. Különös figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű tanulóakra és az ő egyedi igényeikre.
- c) Segítsék elő az alapvető digitális kompetenciák elsajátítását annak érdekében, hogy a fiatalok optimális feltételek mellett készíthessék elő mobilitásukat, valamint kihasználhassák a fizikai mobilitást kiegészítő, új, virtuális mobilitási lehetőségeket.
- d) A mobilitási időszakok alaposabb előkészítése érdekében ösztönözzék az oktatási intézmények, valamint a nem formális oktatást nyújtó intézmények közötti partnereségeket és csereprogramokat.
4. A külföldön töltött tanulmányi időszakok adminisztratív és intézményi kérdései
- a) Amennyiben lehetséges, foglalkozzanak a valamelyik tagállamban tanulni szándékozó Európai Unió kívüli lakosoknak a vízum és a tartózkodási engedély megszerzése során nehézségeket okozó adminisztratív kérdésekkel.
- b) Amennyiben lehetséges, az Unióba, illetve az Unió kívülről irányuló tanulási célú mobilitás támogatása érdekében csökkentsék az adminisztratív terheket. A harmadik országokkal kialakított szélesebb körű együttműködés és partnerség, a tagállamok illetékes hatóságai közötti megállapodások és az intézmények közötti kétoldalú megállapodások megkönnyítenék a tanulási célú mobilitást az Unió és a világ többi része között;
- c) Vizsgálják meg az Európai Unió tagállamainak jogszabályai közötti eltérésekből fakadó, a kiskorúak tanulási célú mobilitási programokban való részvételét érintő kérdéseket.
- d) Hozzanak létre átlátható rendszereket a szakmai alapképzés folyamán gyakorlati képzésben részt vevők tanulási célú mobilitásának ösztönzésére vonatkozóan. A tagállamoknak a gyakorlati képzésben részt vevők és a fiatal kutatók tanulási célú mobilitásának elősegítése érdekében – a nemzeti jogszabályaikkal összhangban – megfelelő védelemről kell gondoskodniuk a biztosítást, a munkakörülményeket, az egészségügyi és biztonsági követelményeket, valamint az adóügyi, társadalombiztosítási és nyugdíjelőírásokat illetően.
- e) Aktívan ösztönözzék a más tagállamok intézményeivel közösen kifejlesztett és megvalósított oktatási és képzési programokat.
- f) Adott esetben építsenek be tanulási célú mobilitási lehetőséget a tantervekbe vagy képzési programokba. Ezen túlmenően biztosítsanak lehetőséget rövid mobilitási időszakokra is, ami talán még több fiatal ösztönöz a mobilitási lehetőségek igénybevételére.
5. A támogatások és kölcsönök hordozhatósága
- A fiatalok tanulási célú mobilitásának megkönnyítése érdekében ösztönözzék a támogatások és kölcsönök hordozhatóságát, valamint a kapcsolódó juttatások igénybevételének a lehetőségét.
6. Minőség és tanulási célú mobilitás
- a) A meglévő minőségbiztosítási charták, például az európai mobilitásminőségi charta és a nemzeti, illetve regionális szintű charták alkalmazásával biztosítsák a mobilitás magas színvonalát, és támogassák a minőségbiztosítást a mobilitás minden vonatkozásában.

- b) Ösztönözzék a küldő és fogadó intézmények közötti folyamatos párbeszédet és az áttekinthető intézkedéseket, például tanulmányi megállapodások megkötése révén. Továbbá ösztönözzék a megszerzett ismeretek, készségek és kompetenciák elismerését, az átlátható kiválasztási eljárásokat, a tapasztalatcserét és a tanulók strukturált támogatását.
- c) A mobilitás magas színvonalának biztosítása érdekében ösztönözzék a rendszeres visszajelzési mechanizmusok alkalmazását a tanulási célú mobilitási időszakot követően.
- d) A mobilitást igénybe vevő tanulóknak a fogadó országban vagy intézményben való beilleszkedése érdekében ösztönözzék a mentorálást és a csoportos tanulási programokat.
- e) Ösztönözzék a mobilitást igénybe vevő tanulók számára a megfelelő és megfizethető körülmények, mint például a lakhatás, étkeztetés és közlekedés biztosítását.
- f) Ösztönözzék azt, hogy a tanulók kapjanak iránymutatást arra vonatkozóan, hogy ismereteik, készségeik és kompetenciáik fejlesztésére hogyan tudják a legjobban kihasználni a tanulási célú mobilitást.
- g) Segítsék elő, hogy a mobilitást igénybe vevő tanulók hazatérésük után iránymutatást kapjanak a külföldi tartózkodásuk során elsajátított kompetenciák hasznosításáról. Továbbá nyújtsanak segítséget a tanulók számára a hosszabb külföldi tartózkodást követő visszailleszkedésben.

7. A tanulási eredmények elismerése

- a) Ösztönözzék a mobilitási tapasztalatokból származó tanulási eredményeknek a tagállamok közötti hordozhatóságát és érvényesítését megkönnyítő uniós eszközök végrehajtását és felhasználását. Az említett eszközöket ismertebbé kell tenni, különösen a munkáltatók körében.
- b) A mobilitás fokozásának elősegítése érdekében javítsák az informális és a nem formális tanulás – például önkéntes tevékenységek és ifjúsági munka – érvényesítésére és elismerésére szolgáló eljárásokat és iránymutatásokat.
- c) Foglalkozzanak a külföldön töltött mobilitási időszakok alatt megszerzett ismeretek, készségek és kompetenciák (például idegen nyelvi készségek) érvényesítésének és elismerésének a kérdésével.
- d) Támogassák és tegyék láthatóbbá a kapcsolattartási pontokat, ahol a külföldről hazatérők információt szerezhetnek arról, hogyan ismertetgetik el és hagyatják jóvá képesítéseiket.

8. Hátrányos helyzetű tanulók

Tájékoztassák a tanulási célú mobilitás lehetőségeitől esetlegesen megfosztott, hátrányos helyzetű tanulókat az igényeiknek megfelelően kialakított, rendelkezésre álló programokról és támogatásról.

9. Partnerségek és finanszírozás

- a) Ösztönözzék az állami és magánszereplőkkel kialakított, regionális és helyi szinten működő tanulási célú mobilitási partnerségek kiépítését. Ebben értékes társak lehetnek a kereskedelmi kamarák, a vállalkozásokat tömörítő és a szakképzési szövetségek, a szakmai szervezetek és a nem kormányzati szervezetek. Továbbá támogatni kell az iskoláknak, az egyetemeknek és a vállalkozásoknak az információ-, hír- és tapasztalatcserre céljából létrehozott hálózatát is.
- b) A meglévő hálózatokra építve és új partnerségeket létrehozva ösztönözzék fokozottabb szerepvállalásra a regionális és helyi hatóságokat a tanulási célú mobilitás előmozdításában.
- c) Serkentsék az oktatási és az üzleti szféra közötti aktív együttműködést és kommunikációt – többek között a tanulási célú mobilitás értékeivel kapcsolatos figyelemfelkeltés és támogatás útján –, mivel a vállalkozások részvétele (például szakmai gyakorlatok biztosításával) rendkívül fontos a fiatalok mobilitásának erősítésében. Adott esetben az uniós és nemzeti jogszabályoknak megfelelően biztosítsanak ösztönzőket, például különleges támogatásokat a vállalkozásoknak, hogy szakmai gyakorlati lehetőségek nyújtására sarkallják azokat.
- d) Járuljanak hozzá a nemzeti és az uniós programok összehangjához és egymást kiegészítő jellegéhez a szinergiák létrehozása és a mobilitási programok hatékonyságának fokozása érdekében.

10. A multiplikátorok szerepe

- a) Serkentsék a „multiplikátorok”, például a mobilitási tapasztalatokkal rendelkező tanárok, szakoktatók, családok, ifjúságsegítők és fiatalok részvételét a fiatalok mobilissá válásának ösztönzésében és motiválásában. Ösztönözzék az oktatás területén tevékenykedő munkáltatókat a tanárok, szakoktatók és ifjúságsegítők tanulási célú mobilitás iránti elkötelezettségének elismerésére és nagyrabecsülésére.
- b) Mozdítsák elő és támogassák a tanulási célú mobilitás lehetőségét mint az oktatási intézmények vezetői, a tanárok, szakoktatók, az adminisztratív személyzet és az ifjúságsegítők alapképzésének, illetve folyamatos szakmai továbbképzésének összetevőjét.

11. Az előrehaladás nyomon követése

- a) Támogassák – önkéntes alapon – a tanulási célú mobilitás előmozdítása, illetve az előtte álló akadályok felszámolása terén elért előrehaladás nyomon követésére szolgáló módszertani keret megvalósíthatóságával kapcsolatos munkát, amelynek alapjául az Eurydice-hálózat által – a tagállami szakértők közreműködésével és a meglévő adat- és információforrások teljes kiaknázásával – készített előkészítő tanulmány szolgál majd.

b) Az oktatás és képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszere („Oktatás és képzés 2020”) meglévő jelentéstételi struktúráinak megfelelően készítsenek jelentést a Bizottság számára a tanulási célú mobilitás előmozdítása, illetve a tanulási célú mobilitás akadályainak felszámolása terén elért előrehaladásról.

TUDOMÁSUL VESZI A BIZOTTSÁG AZON SZÁNDÉKÁT, HOGY:

1. A fiatalok számára rendelkezésre álló tanulási lehetőségek körének kiterjesztése és szélesítése érdekében, a tagállamokkal szoros együttműködésben biztosítja az uniós programok és költségvetések teljes körű és hatékony felhasználását, különösen az egész életen át tartó tanulás terén, többek között úgy, hogy mérlegeli az európai strukturális és kohéziós alapok igénybevételét és az Európai Beruházási Bank bevonását ⁽¹⁾.
2. Hozzájárul a tanulási célú mobilitás támogatására tett tagállami erőfeszítésekhez, különösen azzal, hogy áttekinti, hogy ezen ajánlás milyen vonatkozásokkal bír az oktatásra és a képzésre, valamint az ifjúságra vonatkozó uniós programok következő generációja, továbbá az Unió következő többéves pénzügyi kerete szempontjából.

3. A tagállamokkal együttműködésben javítja a transznacionális tanulási célú mobilitás mérésére szolgáló statisztikai keretet.

4. A tagállami szakértőkkel szoros együttműködésben tanulmányozza a *Mozgásban az ifjúság* című bizottsági közleményben „mobilitási eredménytáblaként” említett – a tanulási célú mobilitás előmozdítása, illetve a tanulási célú mobilitás akadályainak felszámolása terén elért előrehaladás nyomán követésére szolgáló – módszertani keret megvalósíthatóságát.

5. Értékeli a tanulási célú mobilitás akadályainak felszámolása terén az ajánlás végrehajtását követő első négy év során elért eredményeket.

Kelt Luxembourgban, 2011. június 28-án.

a Tanács részéről
az elnök
FAZEKAS S.

⁽¹⁾ Valamint úgy, hogy – a fiatalok mobilitásáról szóló 2008. novemberi tanácsi következtetésekben a Tanács Bizottsághoz intézett kérésének megfelelően – mérlegeli, hogy megvalósítható-e a pénzügyi támogatás új formáinak kidolgozása, ideértve az „európai diákhitel” rendszerét is.